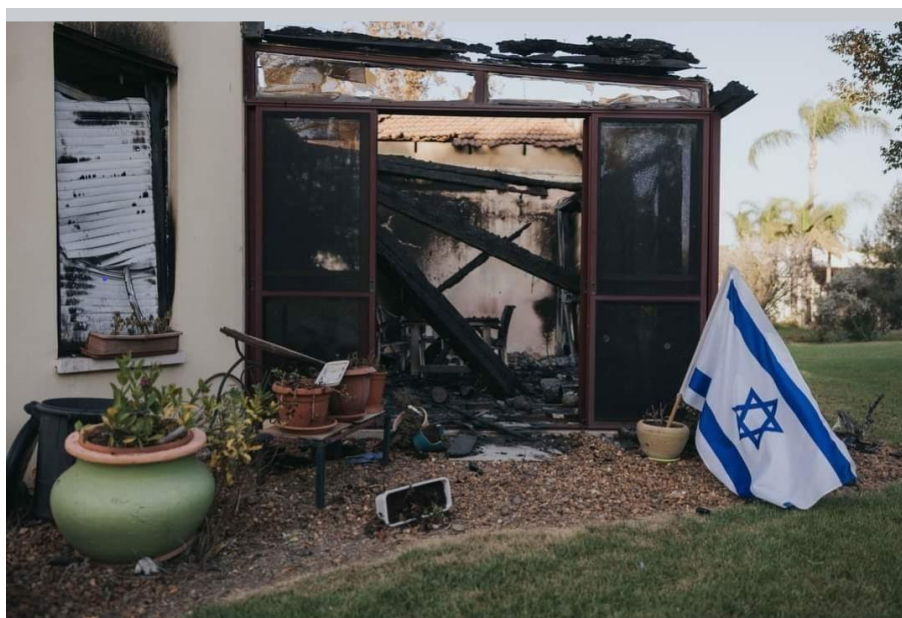

דברי חכפר

יום שבת 7.10.23 השחורה

כל מילה מיותרת

גיליון מס. 2796 * י"ב חשוון תשפ"ד * 27 אוקטובר 2023

כפר הנשיא * עלון פנימי

עורכת: דורית צחור dorittb1963@gmail.com

כרונולוגיה קשה מנשוא של עצב

1. יותם קיפניס היה חניך שלי לפני הרבה שנים במכינה במעין ברוך. יותם הוא נשמה נדירה ובן קיבוץ בארי שהתבשר על כך שאביו שהיה נעדר נרצח, ושאימו לילך חטופה בעזה. וכך הוא עידכן אותנו לפני שבוע בערך.

2. וכך כתב יותם: "קיבלתי אתמול שתי בשורות מאוד קשות. אבא שלי, אביתר קיפניס, והדוד שלי, אבשלום הרן, שעד אתמול נחשבו לנעדרים, נרצחו בטבח בקיבוץ בבארי על ידי פושעי המלחמה מהחמאס. שניהם היו אנשים מדהימים שיש המון מה להגיד עליהם ועל החיים שהיו להם. אני אכתוב עוד בהמשך - כרגע, פשוט חשוב לי לשתף. חשוב לי שתדעו. זה בסדר אם אין לכם מילים. זה בסדר אם קשה לדבר איתי על זה, זה בסדר לכתוב לי (גם אם ייקח לי זמן לענות), זה בסדר לנחם בתגובות, וזה בסדר גם לא לכתוב. אני אבין. בינתיים אני עם המשפחה ויש לי עם מי לדבר. לגבי פרטים על הלוויות ושבעה, אפשר לשאול אותי בפרטי."

3. במאמץ נואש לנחם כתבתי ליוותם: "חז"ל מורים לנו 'אל תנחם את חברך כשמתו מוטל לפניו'. לא יודע, לפעמים הכאב עט עליך במילים נמוכות. בגובה העיניים. ואז מסתבר לך שזוהי הדרך הטובה ביותר לתווך את הכאב הבלתי ניתן לתיאור. והדברים האלה שכתבת יותם, שאימך לילך נמצאת חטופה הרחק בעזה, זה כל כך כואב כמו שריטות פנימיות שמדממות ללא הפסק. ואני לא יודע מה להגיד לך ואיך לעזאזל אני אוכל עכשיו להפסיק לבכות. אם בכלל..."

4. ביום שישי בצהריים נערך טקס פרידה מאביתר קיפניס, באירוע שנערך בקיבוץ מעגן מיכאל. במילים אלה נפרד יותם קיפניס מאביו אביתר. כל מילה שלו לקחה מהכאב הקשה שחוה את הכוח להגדיר אותו באופן כל כך מדויק:

"אבא היה איש של העולם בכל מובן. במסעותיו וטיוליו בכל היבשות, במחויבות הבלתי מתפשרת שלו למאבקים סביבתיים מכל הגדלים, ובתרבויות שהוא למד להעריך, ולימד אותנו עליהן. המסעות בעולם לימדו את אבא הרבה על החיים, וגם על המוות. במקסימו, אבא שלי זכה להתארח אצל משפחה בזמן חג המתים,

וללמוד שגם על המוות אפשר לחשוב בצורה אחרת, שמזכירה לנו את החיים שהיו.

בבית שמענו פתגמים בערבית, שירים בצרפתית וספרדית, שיעורים באיטלקית, ואנגלית במבטא ישראלי חזק, לא מתנצל, וברור מספיק כדי שהקפטן מאנגליה והקפטנית מקנדה יבינו את אבא יותר טוב מאשר אחד את השנייה. אבא נרצח והופקר על ידי אנשים שלא מסוגלים להבין את זה. גזענים ששונאים את הזר, קיצוניים שמקדשים את המוות והנקמה על פני החיים. לא ניתן לפוליטיקאים שהפקירו את אבא לרקוד על הדם שאדמת בארי ספוגה בו.

לא נשתוק כשהתותחים רועמים, ולא נשכח שאבא אהב את השלום. שהוא לא היה מוכן לשרת בשטחים שלמענם הופקר הנגב. אל תכתבו את שם אבי על פגז. הוא לא היה רוצה את זה. אל תגידו השם ייקום דמו - הגידו זכרו לברכה. אל תגידו את קינת דוד - הגידו את "על השחיטה" של ביאליק, בלי לשכוח למה התכוון כשכתב ש"נקמת דם ילד קטן עוד לא ברא השטן" שורה שנכתבה מיד לאחר "וארור האומר 'נקום'" ואני אומר - ברוך האומר - נקום. נקום להגן על הבית למען החיים. למען החיים. נקדש אותם, ולא את המוות, כי יש טוב בעולם, שראוי להלחם למענו, ולא למען הנקמה. וכי לא תהילתו של איש המלחמה היא הראויה לאהבה, אלא רק אלה שהוא הגן עליהם.

ואני יודע שאבא העדיף את אסימוב על טולקין, אבל אני מאמין שגם הוא היה עומד מאחורי המלים האלה.

אבא לא שכח שבעזה חיים גם אנשים חפים מפשע, שתקועים בין הפטיש של ממשלת ישראל והסדן של דיקטטורת החמאס. החמאס, שהוא האויב. לא הפלסטינים. החמאס, שהממשלה שמאמינה במלחמת גזע, חיזקה בידיעה מלאה. וגם אנחנו לא נשכח ולא נשכח, שהמלחמה לא תיגמר באמת עד שנביא את השלום.

וגם כשאנחנו חיים מלוויה ללוויה, לא נשכח את החיים. החיים שאבא כל כך אהב.

כי היו חיים לפני המלחמה, יהיו חיים אחריה, ויש חיים גם בזמן המלחמה. ומותר לאהוב.

לאהוב את החיים שהיו ואת החיים שעודם, לאהוב את העולם, ולאהוב את האדם."

5. ביום שני 23.10 השבוע, התבשר יותם שאימו שנחשבה לחטופה לאחר שזוהתה גופתה בעצם נרצחה. וכך איבד יותם בתוך שבוע את שני הוריו. מאיר אריאל שר מזמן "כאב עובר ושב/ איזה מזל אני שר עכשיו/ שיר כאב כל פעם חוזר/ אז אני שר עכשיו - אולי זה עוזר... אבל בעצם לא, זה בכלל לא עוזר.

6. בצילום: יותם קיפניס | גאה להיות שמאל | נער יקר שאוהב כל כך את החיים יותר מהמוות

תמונות של מקום שהיה

בְּשֶׁבֶת, גִּנוּן שַׁחַף
מִמְרִיא, שְׁנֵי בְּלוּנֵי גֶז
כְּתָם שָׁחַר וּתְרִיס מְגִיף
עַל קוֹלוֹת יְלָדִים שְׁאִינָם.
*

שֶׁלַחַן וּשְׁלִשָּׁה כְּפָאוֹת
רִיקִים, מְפִיגִים אֶל בֶּקֶר
צוֹנֵן אֶת חֵם גּוֹפֶם
שֶׁל יוֹשְׁבֵי יִלְלָה שְׁנִמּוֹגוֹ.
*

קְרוֹסְלֶה, מְגִלְשָׁה וּמְטוֹס
שֶׁלֹא יִמְרִיא, עוֹד
מְלֵאִים עֶכְשׁוֹ בְּשִׁקְט
מְצַהֲלוֹת יְלָדִים
שֶׁשֶׁעֲתָם כָּבֵר בָּאָה.
*

וּבְלִילָה בְּתוֹךְ הַכָּאֵב הַדוֹמָם
אֶפְשָׁר לְהַצְמִיד בַּעֲדֵינוֹת
אֶת הָרֹאשׁ אֶל הַחֹשֶׁךְ
וְלִשְׁמַע אֵיךְ יִלְלָה נוֹרָאָה
עוֹלָה מִן הָאֲדָמָה

פינת הקריקטורה השבועית: שְׂרָשָׁה לָהּ פָּאם (חפש את האישה)

יומן מלחמה

● שבת – 21 באוקטובר 2023

היום לפני שבועיים – שמחת תורה. אנחנו בדרך לבית הכנסת של קהילת ואהבת בזכרון יעקב. אני מדליקה את הרדיו ושומעת דיווח על מלחמה. המשפט הראשון מזכיר לי את הדיווחים על מלחמת יום הכיפורים, ובמוח שלי חולפת המחשבה: 50 שנה אחרי... תוך כדי הדיווח אני שומעת משהו על כיפת ברזל, ומיד המוח צועק: "מה שייכת כיפת ברזל?". מיד מתחילה להתגלות הזוועה, או ליתר דיוק מתחיל להתגלות אפס קצה של הזוועה.

אנחנו מתלבטים אם להמשיך בנהיגה לזכרון יעקב או לפנות פניית פרסה ולחזור הביתה. תוך כדי הנסיעה אנחנו מקבלים טלפונים מחדוה ואופירה, שאומרות לנו שהן לא תבואנה עם הילדים, כפי שהיה מתוכנן. הייתה מתקפת טילים לכיוון תל אביב. אני ממשיכה לנהוג. מגיעים לבית הכנסת, התפילה בעיצומה.

עלייה לתורה: בשמחת תורה בקהילת "ואהבת" נהוג לקיים עליות המוניות ברוח הומוריסטית כגון: "כל מי שהוא אוהד של מכבי תל-אביב מוזמן לעלות" כל מי שנועל קרוקס, יעלה ויבוא" וכו'. והיום, אלישע מכריז: "כל מי שהיה בדרך הנה והתלבט אם להמשיך בנסיעה או לחזור הביתה, ובכל זאת הגיע לכאן – יעלה ויבוא". אריה ואנחנו לא היחידים שעולים לבמה לעלייה ראשונה. לא מעטים היו בדרך, שמעו את החדשות, התלבטו אם להמשיך, ובכל זאת המשיכו ובאו, ואנחנו שמחים שעשינו זאת. עלייה שלישית, היא העלייה שכבר כמה וכמה שנים אני קוראת אותה: הברכה ליוסף. סוף סוף אני כבר יודעת אותה בעל פה, ובכל זאת בכל שנה אני מתחילה עוד לפני ראש השנה להתאמן, כדי לא לעשות פדיחות. אני קוראת וזוכה לברכת יישר כח.

מתחילים לרקוד עם ספרי התורה. הלב קצת כבד, הרגליים גם כן, אבל רוקדים ושרים בקולי קולות: "מפי אל – יבורך כל ישראל".

בתוך בית הכנסת אי אפשר להתעדכן בחדשות. אני יוצאת ומתרחקת כדי להתקשר לנציגה שלי בעולם התקשורת – חדוה. היא מספרת לי שאופיר ליבשטיין נרצח. אופיר ליבשטיין? האיש הנפלא והערכי הזה? הרי לא מזמן ישבתי אתו בישיבות מזכירות התנועה, והלא הוא חבר טוב של יוחאי, ופעיל

מרכזי בתנועת הבונים דרור. אופיר ליבשטיין, השם הראשון, ובמשך זמן רב היחיד שהותר לפרסום במלחמה זאת.

אני חוזרת לבית הכנסת, עכשיו מתפללים את תפילת הגשם. ותן טל ומטר לברכה – אמן.

עושה שלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן. אמן ואמן.

• שבת 21.10.23 גיורא גודמן

אני מקווה שגם אלמלא המלחמה היינו זוכים לעוד הרצאה מרתקת של גיורא. סליחה: ד"ר גיורא גודמן.

לא משנה על איזה נושא גיורא מרצה, הוא שולט בחומר, מתבטא באופן מדויק ובהיר. הפעם זה היה על ההיסטוריה של המלחמה על התודעה בעולם, ובעיקר במערב. אצלי, מכל מקום, בעקבות ההרצאה חל עוד שינוי באופן שבו אני צורכת את החדשות, שינוי שהוא בעצם תוספת של דיוק.

האמת? בימים האחרונים גזרתי על עצמי דיאטה של צריכת חדשות, ובעיקר טלוויזיה. אם אני לא אשמור על עצמי, מי ישמור עלי?

• ביקור התזמורת יום שני 23.10.23

יום שני בבוקר, הייתי במצב רוח קודר, עוד יותר ממה שחשתי בשבועיים האחרונים.

למרות זאת, ואולי בגלל זה, הלכתי למרוח פרוסות לחם ב"לב הקיבוץ". העבודה המונוטונית של לקחת שתי פרוסות, למרוח אותן בחמאה מבחוץ, עד כמה שהחמאה מוכנה שימרחו אותה, להכניס פרוסת גבינה עם או בלי קטשופ, תוך כדי שאני מסתכלת סביב בכל הילדים החמודים עם הוריהם, העבודה הזאת מכניסה קצת שקט לנשמה.

ואז קלטתי את הצלילים הראשונים של להקת הרוק DAY TRIPPERS שבאה לשמח אותנו. בהתחלה חשבתי לתפוס מרחק מהווליום, אבל השירים הנהדרים בבצוע של הרביעיה המופלאה הזאת, משכו אותי אליהם קרוב יותר ויותר, ופתאום מצאתי את עצמי רוקדת יחד עם עוד כמה זקנות כמוני! נהייתי מאד, לא רק מהשירים והביצועים, אלא גם מהילדות החמודות שלא הפסיקו לרקוד, ובעיקר נהייתי מההנאה של הזמרים/נגנים עצמם.

תודה לכם, רביעיה מופלאה, תודה למועצה האזורית ששלחה אתכם אלינו. הייתם האנשים הנכונים במקום הנכון בזמן הנכון!

עוד אֶבְנֶךָ וְנִבְנִית בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל עוֹד תַּעֲדִי תַּפִּיךָ וְיִצְאָת בְּמַחֲזוֹל מְשַׁחֲקִים:

אלה הן מילות הנחמה של ירמיהו הנביא לאחר חורבן בית המקדש הראשון, והגלות לבבל. המילים "אבנך ונבנית" מופיעות על סמל העיר העברית הראשונה, תל-אביב. השם תל-אביב הוא צירוף של הרס (תל) ושל התחדשות (אביב).

המילים "עוד אבנך ונבנית" עלו במחשבתי בימים שבהם חרדתי לעתידם של הקיבוצים והמושבים שנכבשו בעוטף, ושנפגעו באורח כל כך קשה ואכזרי. קשה לי להאמין, שנחל-עוז, כפר עזה, בארי, נתיב העשרה, נירים וכל האחרים לא ישובו להיות ישובים איתנים, שלא תצמחנה שם שוב הקהילות החזקות והתומכות איש ברעהו. ממעט הדברים שאני קוראת במקומות שונים, אני שומעת כוחות, שיבנו את הבסיס לשיבה הביתה. עוד תזכו לבנות ולהבנות בה. שמעתי וקראתי, ואני מקווה שזו שמועה בלבד, שכבר יש תכנית ליישב במקום הקיבוצים, גרעינים תורניים.

מילה אחת אני יכולה לאמר לאלה שמעלים על דעתם אפשרות כזאת. זאת המילה הפשוטה שלמדתי מהנשיא ביידן:

DON'T!

עד כאן יומן מלחמה לסוף השבוע השלישי מאז השבת השחורה. שתהיה לנו שבת שקטה, שישובו כל החטופים הביתה, וכל חיילינו ישובו בשלום.

תמר וולפין

עילי בוטנר וילדי החוץ

קיבוץ בלב

פעם הלכתי עם בתי הקטנה ברחוב, הצבעתי על מישהו ואמרתי לה: "את רואה? הוא מקיבוץ במאה אחוז.!"
 "אבל איך אתה יודעת?" היא שאלה בתום.
 יש דברים שאי אפשר להסביר.
 קיבוצניק מזהה קיבוצניק ממרחקים, ושניהם מבינים אחד את השני ממרחקים.
 ואז בשניה אפשר לדבר ולחבר קצוות וחוטים
 והשאלה הראשונה תהיה "אז מאיזה קיבוץ?"
 "זה דתי או תקם או שמוצ?"
 ומה מייצרים ואיפה לומדים?
 ומכיר את ההוא ומכיר את ההיא?
 עשית שנת שירות? ואיפה היית בצבא?
 ואם יש הפרטה?
 ואיך היחסים בין הוותיקים לבין ההרחבה?
 ומי לדעתך יותר עשיר? משמר העמק, סאסא או שמיר?
 ומתי הוקם? ומה שם הקבוצה שלך?
 וכמה חזרו למשק? וכמה בקשר איתך?
 ועוד יש חדירים?
 ויש מתנדבים?
 וגם אצלכם הרפת אוחדה עם עוד כמה קיבוצים?

ואיפה עבדת שלחין או פרדס?
 וכבר אין חדר אוכל או לפעמים יש?
 ומה אורך הברכה 25 או 50?
 ולאיזה קיבוץ הייתם יוצאים?
 וכשלקחתם רכב על מי הייתם רושמים?
 גם אתם גנבתם מהאקונומיה ולקחתם טרקטור לים?

וכמה עולה גולדסטאר בפאב?
ואם הכולבו עדיין קיים?

וכל זה היה נכון, עד עכשיו.
כי לרשימת השאלות, הקודים הפנימיים, התווספו שאלות חדשות. נוראיות.
איפה הייתם בשבת כשזה קרה?
גם אצלכם יש כיתת כוננות?
את מי אתה מכיר משם?
כמה משפחות קלטתם?
כמה נסעו להתנדב במשקים, ברפתות ובלולים השרופים?
מתי יוצאת הלוויה?

ובאיזה בית קברות קוברים?
וכמו כף יד נפתחת, כמו שותפות גורל,
כמו גיוס בכותנה שכולם מתייצבים
הפנים היפות של הארץ
אחיי ואחיותיי בני הקיבוצים

ומחר, או מחרתיים,
או עוד שבועיים או שלושה,
עוד נחזור.

עוד נחגוג את חג המשק
ואת יום הילד וחלוץ בודד, מפגן האש
בר מצווה וחג מחזור.

ובצידי במת העץ יהיו חבילות חציר, וחווה'לה תדאג לסידורי פרחים
ויהיה שיר של דודו זכאי ברקע, עד שכולם מתיישבים,
ויקריאו במקרופון מי תורני החיסול, ש"לא יחשבו אפילו ללכת לפני"...
ותודה לוועדת תרבות על הארגון,
ומשפחות משפחות ישבו על כסאות פלסטיק לבנים,

על מחצלות ועל שמיכות פיקה,

ונשיר

ונצחק

ונבכה

שתהיה שבת טובה ושקטה ,

עילי

נשלח ע"י שושנה שרקי. תודה

חברי בארי,

בשבוע האחרון מצאנו את עצמנו משמשים כמעין 'פועלי במה' במחזה נורא, שגם בחלומותינו הגרועים ביותר לא חלמנו שנשתתף בו.

כולנו, צוות ההלוויות של קיבוץ רביבים, נרתמנו למשימה של הבאת אנשי בארי שנרצחו, לקבורה זמנית ברביבים. מרגע שהוטלה עלינו המשימה, לא היה לנו ספק שנעשה זאת עם כל הלב וכל הנשמה.

יום אחרי יום, לוויה אחר לוויה, אנו נושאים את הארונות בשתיקה, מניחים אותם בכבוד ובזהירות במקומם, וממתינים לסימן לטמון את הארון באדמה ולכסותו באדמת הנגב שלנו. לוויה אחרי לוויה אנחנו מזיעים, מתמלאים באבק, מזילים דמעה סוררת וממשיכים במלאכת הקודש. לוויה אחרי לוויה אנחנו עומדים בצד, ומאזינים בדממה להספדים. הספדים לאנשים שלא הכרנו, אך דומה כאילו הכרנו אותם תמיד. אנחנו מקשיבים לסיפורי החיים של אנשי בארי. סיפורים על משפחה, על עבודה, על תחביבים. סיפורים על חיים שנגדעו באכזריות נוראה. אנחנו מקשיבים בדממה, והמחשבות נודדות מבלי משים אלינו, לחיינו האישיים. הסיפורים הרי כל כך דומים. לכל קיבוץ יש את הסבתא הזאת, והנער הזה והמשפחה הזאת. ועל אף שכל אחד הוא יחיד ומיוחד, יש חוט של חוויות ודרך חיים שמחבר את כולנו. רקמה אנושית אחת...

אנשי בארי היקרים, אנחנו עומדים לצידכם יום יום וכואבים את כאבכם. דמעותיכם דמעותינו ונשמתנו זועקת את זעקתכם. מתוך הכאב, הבכי והשכול אנחנו עדים גם לעוצמה האדירה שלכם. מתוך ההספדים עולות מידי פעם מילים של תקווה, כמו פרחים המבקיעים את אדמת הנגב הצחיחה. תקווה ליישב מחדש, לבנות שוב את ביתכם, לזכור את החיים, את הטוב והיפה בעולם.

בשעת הכאב הזאת אנחנו חשים כבוד עצום לקהילה שלכם, לכוחות המפעמים בה ולעוצמה הרוחנית שלכם. אנחנו מרגישים שנפל בחלקנו הכבוד לעמוד לצידכם בשעתכם הקשה ביותר, להציע לכם את עזרתנו הלוגיסטית ולאפשר לכם את השקט הנדרש כדי לבכות, ולהתאבל על חיים שאבדו. כשהכל ייגמר, ביום שאחרי המלחמה, נשמח לעמוד שוב לצידכם ולסייע לכם בבניית ביתכם מחדש.

בשם צוות הלוויות קיבוץ רביבים. נשלח ע"י תמר וולפין. תודה

מזל טוב

להורים המאושרים

מיכל ויעקב דדוש

וכל המשפחה

לרגל נישואיהם של

יובל ואייל

שנישאו בטקס מרגש

במוצב החרמון

מאחלים לכם שפע של אושר ואהבה

וימים של שקט ושגרה

מזל טוב לרגל יום חתונתכם

בריאות אושר אהבה

מזל טוב ושפע ברכות

להורים המאושרים דפנה ואיתמר הרפז

להולדת הבת

אחות לאייל.

מאחלים לכם שפע של בריאות, נחת ושמחה

27.10 לילה הארט

דור גדליזון

נועם חגולי

28.10 ירין שטיינר

ניתאי גודמן

29.10 יפה ליאני

30.10 ויקטור בן רשף

מירב להב

אמה איילון

31.10 רינה ריבלין

שירה במנולקר

עידו חיון

1.11 חגית בורשטיין

דותן חיון

קדיש / אסף גור

יתגדל ויתקדש שמה רבא
 ואף אחד לא בא
 כמה אלפים קראו לו בשבת בבוקר
 זעקו את שמו
 התחננו בדמעות שרק יבוא
 אבל הוא שבת מכל מלאכתו
 שום אלהים לא הגיע
 ושום אלהים לא הרגיע
 רק השטן חגג בלי הפרעה
 מפזז בין הקיבוצים למסיבת טבח
 וכתבנו מוסיף ומדווח
 בין לבין גם מתנפח
 שישי תינוק שרוף
 ישי תינוק חטוף
 יש תינוק יתום
 ישי תינוק בן יום
 מטל מחבר בחבל הטבור לגופת אמו
 ולא הספיק אפילו לגלות מה שמו
 מה ירשם על המצבה הקטנטנה
 עם תאריך אחד ללידה ולפטירה
 כך נראה הקיבוץ אחר ביקור השטן
 מחזיר את השדור לאולפן

עכשו שקט יורים

יש גם שגורים

ואין ממשלה

ואין רחמים

ורק הצרחות והתמונות

לא ייצאו לעולם מהראש

השביעי באוקטובר

אלפים עשרים ושלוש

